

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

20-21 ЛЮТОГО 2025 РОКУ

м. Запоріжжя

<i>Крашевський А.В.</i> ВИКОРИСТАННЯ В МЕДИЦИНІ НЕЙРОКОМП'ЮТЕРНИХ ІНТЕРФЕЙСІВ: СВІТОГЛЯДНО-ЕТИЧНИЙ ПОГЛЯД	77
<i>Рудько Н.П., Іванченко Д.Г., Крісанова Н.В.</i> СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ МЕДИЦИНИ МАЙБУТНЬОГО	78
<i>Уварова О.О., Нігрецкул В.В.</i> ЩО СПОНУКАЄ АБІТУРІЄНТІВ ОБИРАТИ МЕДИЧНІ СТУДІЇ: МОТИВАЦІЯ ТА ІМІДЖ ПРОФЕСІЇ	79
<i>Фроленко А.М.</i> ВІДНОСИНИ ЛІКАРЯ-ПАЦІЄНТА І ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МЕДИЦИНІ	80

СЕКЦІЯ 5. ДІТИ І ВІЙНА

<i>Боярська Л.М., Герасімчук Т.С.</i> ВПЛИВ ВІЙНИ НА МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	83
<i>Іванько О.Г.</i> КВАДРОБІНГ – ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ БІГ НАВКАРАЧКИ	84
<i>Курочкін М.Ю., Давидова А.Г., Капустін С.А.</i> РЕАБІЛІТАЦІЯ ВАЖКОХВОРОЇ ДИТИНИ: МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ	85
<i>Пацера М.В.</i> ДІЇ БАТЬКІВ ХВОРОЇ ДИТИНИ ПОЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ	86
<i>Редько І.І.</i> БЕЗПЕКА ТА ЗАХИСТ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ	87
<i>Цупікова О.А.</i> ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	89

СЕКЦІЯ 6. ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

<i>Haidai N.V., Shapoval O.S., Serhiienko M.Yu., Deinychenko O.V., Onopchenko S.P.</i> PRACTICE-ORIENTED TRAINING OF STUDENTS IN OBSTETRICS AND GYNECOLOGY IN A BLENDED LEARNING FORMAT	90
<i>Губка В.О., Вільданов С.Р., Гайдаржі Є.І., Головка М.Г.</i> ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КУРСІВ ЗА ВИБОРОМ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ	91
<i>Дуюн І.Ф.</i> ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ	92
<i>Земляний Я.В., Земляна Н.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	94
<i>Кандибей В.К.</i> РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ПОБУДОВІ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ І ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ	95
<i>Козиряцька С.А.</i> ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТИВНОГО КУРСУ «ОСНОВИ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЕТИКИ І МОРАЛІ» СТУДЕНТАМ МЕДИЧНИХ ЗВО ЯК СКЛАДОВА ГУМАНІСТИЧНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ	96
<i>Крупей К.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ «МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ» В УМОВАХ ВІЙНИ: ІНТЕГРАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС	98
<i>Лукіна Г.М.</i> ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ НА ТЛІ ВОЄННОГО СТАНУ	100
<i>Марушко Ю.В., Бойко Н.С.</i> МИСТЕЦТВО СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	102
<i>Масік Н.П.</i> ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ КЛІНІЧНОГО ПРОФІЛЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	104
<i>Мурзіна О.А.</i> ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЯКІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	105
<i>Назаренко О.В., Солов'юк О.О.</i> СПІЛКУВАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ СЬОГОДЕННЯ	106

Список використаних джерел

1. Наказ МОН України від 07.03.2022 р. №235 «Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти на час воєнного стану».
2. Никоненко А. О., Вільданов, С. Р. Запровадження змішаної форми навчального процесу на кафедрі госпітальної хірургії Запорізького державного медичного університету // Медична освіта. - 2021. - № 2 (Додаток) : матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю "Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення". - С. 43-47.

ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ

*Дуюн Ірина Федорівна, PhD, старший викладач каф. клінічної фармації,
фармакотерапії, фармакогнозії та фармацевтичної хімії,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Війна змінила щоденний ритм кожного з нас, у тому числі навчальний процес та здобуття знань. Незважаючи на виклики навчання має продовжуватись, якість освіти має утримуватись на досить високому рівні. Для досягнення таких цілей освітній процес потребує трансформацій як з боку викладачів, так і з боку здобувачів освіти.

Актуальність. Сучасна освіта вимагає впровадження сучасних технологій, які передбачають використання широкого спектру методів інформаційно-комунікаційної підготовки майбутніх спеціалістів. Якість та результативність професійного навчання – головний принцип, на якому ґрунтується розвиток медичної освіти в Україні та в усьому світі. Впровадження інноваційних технологій в навчальний процес у закладах освіти дозволяє більш ефективно використовувати час для засвоєння отриманих здобувачами освіти знань за рахунок створення єдиного інформаційного простору. Військовий стан протягом останніх років призвели до необхідності переходу на дистанційне навчання та широкого застосування освітніх онлайн-платформ.

Останнім часом освітній процес зіштовхнувся із жорсткою необхідністю його коригування. Викладачам нашого університету довелося підлаштовувати дистанційне навчання, більш-менш адаптоване до умов пандемії COVID-19, а зараз під особливості повномасштабної війни. В таких умовах, педагогам доводиться враховувати небезпеку повітряних тривог, періодичну відсутність електрики та інтернету. У зв'язку з цим використання освітніх онлайн-платформ зі сфери різноманітності та розширення можливостей освітнього процесу перетворилося на крайню необхідність.

Метою роботи було оцінити ефективність застосування елементів дистанційного навчання в освітньому процесі роботи з здобувачами освіти.

Дистанційна освіта завдяки своїм перевагам надала можливість забезпечувати безперервний якісний освітній процес. Безперечними плюсами цієї форми освіти є відсутність часових рамок, вибір форми і методу навчання, відсутність великої кількості паперових підручників та заміна їх на ноутбук, планшет і навіть просто телефон, який постійно знаходиться під рукою, а також можливість нормального навчання в умовах нестабільного інтернету або перебоїв у подачі електроенергії. Дистанційне навчання дає змогу отримувати знання на відстані за відсутності викладача. Основну роль у здійсненні дистанційного навчання відіграють сучасні інформаційні технології. У ЗДМФУ використовуються можливості навчальної платформи Teams [1], що надає можливість проведення лекційних, семінарських, практичних та консультацій в асинхронному режимі. Зокрема, для проведення лекцій та співбесіди на практичних та семінарських заняттях застосовується сервіс відеоконференцій Teams [2, 3]. Цей сервіс дає змогу оперативно організувати відеозустріч або запланувати подію у календарі. Його перевагами є відсутність обмеженості у часі, наявність функції демонстрації екрану або вкладки, що надає можливість

презентації текстового та відеоматеріалів. Нарада при дистанційній формі навчального процесу та відбувається в рамках конференції із залученням таких інструментів, як Power Point; Share Point, Stream, Forms, Outlook та іншого програмного забезпечення Microsoft 365.

Сервіс Teams дає можливість проводити мультимедійні презентації, тести різного рівня складності, ситуаційні задачі з аналізом помилок, навчальні матеріали та завдання для самостійної роботи здобувачів освіти. Окрім традиційних методів навчання ефективно застосовується метод кейсів з аналізом певних ситуаційних задач. Для обговорення ситуаційних задач використовувався вибір кейсів, які створюють проблемні ситуації при вирішенні задач, різного рівня складності. Практичні заняття в умовах війни проходять у дистанційному, а для деяких слухачів і в асинхронному режимі, що дає гнучкість і доступність освітнього процесу для здобувачів освіти, які знаходяться в різних місцях чи в умовах обмеженого часу.

Викладачі нашої кафедри почали використовувати в освітньому процесі програмний продукт віртуальна аптека «Pharmacy Simulator».

Віртуальна аптека побудована на системі діалогу і має різноманітні кейс-випадки за декількома напрямками, що дозволяє адаптувати матеріал до реальних умов роботи фармацевта в аптеці. Є можливість створення власних сценаріїв та редагування існуючих. До платформи фармацевтичного симулятора додано сценарії роботи фармацевта в аптеці з урахуванням протоколів фармацевта [4], принципів фармацевтичної опіки та інших нормативних документів, що дозволяє здобувачам освіти покращити практичні навички. Сучасна платформа дозволяє опрацьовувати навички збору скарг пацієнта, аналіз його захворювання, допомагає виключити загрозливі стани при наданні фармацевтичної опіки, сприяє у виборі раціональної лікарської форми. Віртуальна аптека допомагає закріпити теоретичні знання протоколів надання фармацевтичної опіки та системно підійти до опрацювання практичних навичок. Завдяки застосуванню віртуальної аптеки збільшується вмотивованість здобувачів освіти, а це один із факторів, який визначає якісний освітній процес дистанційної освіти.

Відомо, що однією з умов якісного дистанційного навчання є наявність у здобувачів освіти свідомої самомотивації і самоконтролю. Брак у слухача самоконтролю може знизити ефективність засвоєння навчального матеріалу і формування професійних навичок та низькому рівні. Такі умови навчального процесу спонукають викладача на пошук нових підходів з використанням як зовнішньої так і внутрішньої мотивації. Для досягнення мети якісного навчального процесу необхідно, щоб кожен з учасників визнав свою частку відповідальності.

Оптимізація навчального процесу за допомогою інноваційних технологій можлива за умови безперервного професійного розвитку та підвищення цифрової компетентності викладацького складу співробітників кафедри.

Висновки: Впровадження елементів дистанційного навчання з використанням сучасних освітніх онлайн-платформ має потужний потенціал, проте в сучасних реаліях медичної та фармацевтичної освіти ще повною мірою не реалізований. Немає сумнівів, що запорукою якісної теоретичної та практичної підготовки майбутнього фахівця є безперервний освітній процес, який виявився під загрозою через запровадження обмежувальних заходів. У таких умовах, саме впровадження елементів дистанційного навчання та використання освітніх онлайн-платформ є єдиним можливим засобом створення сприятливих умов для забезпечення його безперервності, систематичності та ефективності.

Список використаних джерел

1. Положення про організацію та запровадження дистанційного навчання у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті № 96 від 21.04.2023 р. Режим доступу:

https://nmv.mphu.edu.ua/upload/normatyvni_dokumenty_mphu/dist.pdf

2. Положення про порядок підготовки і проведення онлайн-лекцій та використання лекційних онлайн-аудиторій у Запорізькому державному медико-фармацевтичному

університеті № 96 від 21.04.2023 р. Режим доступу: https://nmv.mphu.edu.ua/upload/normatyvni_dokumenty_mphu/online.pdf

3. Положення про проведення форм контролю при організації освітнього процесу за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн-режимі на основі MS Teams у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті № 96 від 21.04.2023 р. Режим доступу:

https://nmv.mphu.edu.ua/upload/normatyvni_dokumenty_mphu/kontrol.pdf

4. Про затвердження протоколів фармацевта Наказ МОЗ України № 7 від 05.01.2022. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007282-22#Text>

ОСОБЛИВОСТІ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Земляний Ярослав Вадимович, к.мед.н.,
доцент кафедри внутрішніх хвороб І;
Земляна Наталія Анатоліївна, PhD,
асистент кафедри акушерства та гінекології,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Вступ. Сучасні виклики, спричинені війною, поставили перед системою вищої освіти в Україні непрості завдання, але необхідність забезпечення її безперервності залишається поза сумнівами [1]. У сучасній медичній освіті дедалі більше поширюється використання інноваційних методик симуляційного навчання. Цей підхід дозволяє максимально реалістично імітувати різноманітні клінічні ситуації, що сприяє ефективному засвоєнню практичних навичок. Зокрема, студенти та медичні працівники мають можливість відточувати технічні вміння та освоювати алгоритми дій під час діагностичних і лікувальних маніпуляцій. Такий підхід не лише підвищує рівень професійної підготовки, але й знижує ризик помилок у реальних умовах [2].

На клінічних кафедрах Запорізького державного медико-фармацевтичного університету (ЗДМФУ) успішно впроваджується змішана форма навчання, яка поєднує дистанційні та інші формати, створюючи ефективне освітнє середовище навіть у складних умовах.

Основна частина. У ЗДМФУ навчання клінічних дисциплін в умовах воєнного стану організовано у змішаному форматі з використанням платформи MS Teams.

Проте дистанційне навчання на клінічних кафедрах має свої виклики, серед яких головною проблемою є складність викладання та засвоєння практичних навичок. Для вирішення цієї проблеми активно використовується програма Body Interact, яка дозволяє в дистанційному форматі розбирати тематичні кейси з таких клінічних дисциплін, як внутрішні хвороби, хірургія, педіатрія, акушерство та гінекологія.

Перспективним напрямом є активне використання міжкафедральних тренінгових центрів у безпечних умовах, які забезпечуватимуть можливість відпрацювання практичних навичок під безпосереднім керівництвом викладачів. Для цього в ЗДМФУ створено сучасний міжкафедральний тренінговий центр, в якому є манекени для відпрацювання практичних навичок з основних клінічних дисциплін. Це обладнання також використовується для практичного навчання з надання невідкладної допомоги.

Висновки. Змішана форма навчання, яка поєднує використання програми Body Interact та міжкафедральних тренінгових центрів, забезпечує якісне викладання клінічних дисциплін у ЗДМФУ навіть в умовах воєнного стану. Такий підхід дозволить забезпечити високий рівень відпрацювання практичних навичок при викладанні клінічних дисциплін в умовах воєнного.